

Finansijski izvještaji za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine i Izvještaj nezavisnog revizora

Investiciono - razvojna banka Republike
Srpske a.d. Banja Luka

Odgovornost Uprave Banke za pripremu i odobravanje finansijskih izvještaja

Uprava Banke je dužna pripremiti finansijske izvještaje, koji daju objektivno i istinito prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultate njenog poslovanja i gotovinskog toka u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremu finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su im u razumnoj mjeri dostupni kako bi im omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava Banke je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja.

Uprava Banke je dužna podnijeti na usvajanje Nadzornom odboru izvještaj Banke zajedno sa finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor usvaja iste.

Finansijski izvještaji za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine na stranama 6. do 46. su odobreni od strane Uprave na dan 03. juna 2024. godine, potvrđujući ovo, potpisuje:

Za i u ime Uprave:

Direktor Banke

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	2
Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine.....	5
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine.....	6
Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2023. godine	7
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine.....	8
1. Osnovni podaci o Banci	9
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	10
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	13
4. Značajne računovodstvene procjene	22
5. Prihodi od prodaje usluga	23
6. Ostali poslovni prihodi.....	23
7. Troškovi materijala, goriva i energije	24
8. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	24
9. Troškovi proizvodnih usluga	24
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja.....	25
11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa).....	25
12. Neto dobitak/ (gubitak) po osnovu obezvređenja nekretnina.....	26
13. Porez na dobit	26
14. Zarada po akciji	26
15. Nematerijalna sredstva.....	27
16. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	28
17. Investicione nekretnine.....	29
18. Sredstva uzeta u zakup	30
19. Kratkoročna potraživanja.....	31
20. Kratkoročni finansijski plasmani	31
21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	31
22. Kapital	32
23. Dugoročna rezervisanja	33
24. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu.....	33
25. Kratkoročne finansijske obaveze.....	33
26. Obaveze iz poslovanja	33
27. Obaveze za plate i naknade plata	34
28. Rezultati poslovanja i finansijski položaj fondova kojima upravlja Banka	34
29. Transakcije sa povezanim pravnim licima	37
30. Upravljanje finansijskim rizicima	39
31. Poreski propisi.....	42
32. Sudski sporovi	43
33. Događaji nakon datuma izveštavanja	43
34. Devizni kursevi	44

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Akcionarima Investiciono - razvojne banke Republike Srpske a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Investiciono - razvojne banke Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, i bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu, bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje koje uključuju i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijskog položaja Banke na dan 31. decembra 2023. godine i njene finansijske uspješnosti, te njenih novčanih tokova za godinu koja je tada završila u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i zakonskom regulativom primjenjivom na Banku.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Kao što je objelodanjeno u napomeni 1 uz priložene finansijske izvještaje, osnovna djelatnost Banke je da upravlja fondovima (6 fondova) koji su osnovani od strane Republike Srpske, u skladu sa posebnim zakonima, i u kojima Banka ima apsolutnu kontrolu poslovanja i moć upravljanja. Banka nije direktni vlasnik kapitala navedenih fondova, već je vlasnik Republika Srpska. Odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda MRS 27 „Pojedinačni finansijski izvještaji“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“ definisano je ko su obveznici sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i određena izuzeća od obaveze sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Prema paragrafu 4 MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“, konsolidovani finansijski izvještaji se ne sačinjavaju kada je matično društvo ujedno i zavisno društvo nekog drugog (trećeg) društva, što je i slučaj kod Banke, čiju konsolidaciju obavlja Ministarstvo finansija Republike Srpske, resor nadležan za konsolidaciju finansijskih izvještaja, a u cilju obuhvata državnog kapitala u bilansu stanja Republike Srpske.

Obzirom na sve navedeno, rukovodstvo Banke je donijelo odluku da ne sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje jer su pojedinačni finansijski izvještaji Banke i šest fondova kojima Banka upravlja uključeni u konsolidovane finansijske izvještaje Ministarstva finansija Republike Srpske.

Gore navedeno nema uticaja na naše mišljenje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava Banke je odgovorna za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske kao i za takve interne kontrole za koje Uprava Banke utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Banka.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo

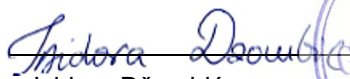
pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

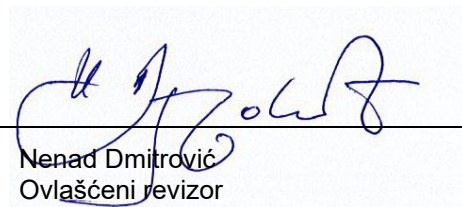
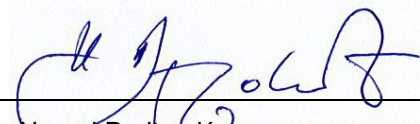
Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nenad Dmitrović, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o Banja Luka
Banja Luka, 10. oktobar 2024. godine

Isidora Džombić,
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nenad Dmitrović
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od pruženih usluga	5	11.036.608	10.227.995
Ostali poslovni prihodi	6	336.791	118.454
		11.373.399	10.346.449
Poslovni rashodi			
Troškovi materijala	7	(79.462)	(70.670)
Troškovi goriva i energije	7	(232.445)	(164.741)
Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	8	(8.729.193)	(7.628.738)
Troškovi proizvodnih usluga	9	(632.071)	(482.868)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	(587.932)	(735.741)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	11	(680.629)	(570.116)
Troškovi poreza		(13.450)	(14.816)
Troškovi doprinosa		(13.748)	(11.871)
		(10.968.930)	(9.679.561)
Poslovni dobitak/ (gubitak)		404.469	666.888
Finansijski prihodi		1.701	1.868
Finansijski rashodi		(37.338)	(50.225)
Ostali prihodi i dobici		65.287	73.675
Ostali rashodi i gubici		(28.159)	(26.625)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		1.228	-
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(2.181)	(2.043)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu obezvređenja objekta	12	-	-
Dobitak prije oporezivanja		405.007	663.538
Porez na dobit	13	(55.685)	(80.041)
Neto dobitak		349.322	583.497
Zarada po akciji	14	698,644	1.166,99

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Priloženi finansijski izvještaji su usvojeni od strane Nadzornog odbora dana 03. juna 2024. godine

Potpisano u ime Investiciono - razvojne banke Republike Srpske a.d. Banja Luka:

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Stalna sredstva			
Nematerijalna sredstva	15	1.046.471	301.473
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	3.345.233	3.240.410
Investicione nekretnine	17	917.847	931.770
Sredstva uzeta u zakup	18	972.147	1.018.610
Ostala dugoročna sredstva i razgraničenja		5.978	5.978
		6.287.676	5.498.241
Tekuća sredstva			
Zalihe i dati avansi		26.892	-
Kratkoročna potraživanja	19	7.324.016	6.689.387
Kratkoročni finansijski plasmani	20	300.000	300.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21	721.431	913.004
Kratkoročna razgraničenja		17.446	15.358
		8.362.893	7.917.749
BILANSNA AKTIVA		14.677.461	13.415.990
Kapital	22		
Osnovni kapital		5.000.000	5.000.000
Rezerve		236.417	236.417
Neraspoređena dobit ranijih godina		5.972.290	5.388.793
Neraspoređena dobit tekuće godine		349.322	583.497
		11.558.029	11.208.707
Dugoročna rezervisanja	23	850.745	744.938
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	24	848.338	900.138
Kratkoročne finasijske obaveze	25	161.280	147.847
Obaveze iz poslovanja	26	915.430	69.171
Obaveze za plate i naknade plata	27	283.726	269.104
Ostale obaveze		11.270	11.250
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		12.969	14.696
Obaveze za porez na dobit		35.674	50.139
		1.420.349	562.207
BILANSNA PASIVA		14.677.461	13.415.990

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2023. godine

	2023. u KM	2022. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	10.478.341	9.689.514
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	260.122	97.661
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	(624.986)	(1.131.536)
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	(310.162)	(413.878)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(8.645.595)	(7.506.093)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(70.150)	(22.228)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(194.776)	(102.139)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	892.794	611.301
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	1.497	1.855
Odlivi po osnovu ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana	(1.087.091)	(96.826)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava	(824.827)	-
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(1.085.594)	(94.971)
NETO PRILIV / (ODLIV) GOTOVINE	(192.800)	516.330
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	913.004	398.747
Pozitivne kursne razlike	1.227	13
Negativne kursne razlike	-	(2.086)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	721.431	913.004

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine

	Osnovni kapital	Rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	Ukupno
	u KM			
Stanje na dan 31.12.2021./ 01.01.2022. godine	5.000.000	236.417	5.388.793	10.625.210
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	583.497	583.497
Ukupna dobit/ (gubitak)	-	-	583.497	583.497
Stanje na dan 31.12.2022. godine	5.000.000	236.417	5.972.290	11.208.707
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	349.322	349.322
Ukupna dobit/ (gubitak)	-	-	349.322	349.322
Stanje na dan 31.12.2023. godine	5.000.000	236.417	6.321.612	11.558.029

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Banci

"Investiciono-razvojna banka Republike Srpske" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: "Banka") osnovana je Zakonom o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 56/06 i 28/13, u daljem tekstu: "Zakon"). Osnivanje Banke je registrovano Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-Reg-06-00220 od 06. decembra 2006. godine. Osnivač Banke je Republika Srpska.

U skladu sa članom 2. Zakona, cilj osnivanja Banke je podrška razvojnim projektima u Republici Srpskoj, koji obuhvataju: povećanje zaposlenosti, izgradnja infrastrukturnih projekata, izvozno orijentisana proizvodnja, unapređenje korporativnog upravljanja i tržišta kapitala, podrška malim i srednjim preduzećima, zaštita životne sredine, ravnomjerni regionalni razvoj, unapređenje poljoprivredne proizvodnje, stambeno - poslovna izgradnja, efikasno sprovođenje privatizacije, restrukturisanje preduzeća u kontekstu privatizacije, podsticaj proizvodnje koja smanjuje uveznu zavisnost i međunarodna promocija investicionih mogućnosti u Republici Srpskoj.

U skladu sa članom 8. Zakona, osnovna djelatnost Banke je upravljanje fondovima u Republici Srpskoj koji su osnovani u skladu sa posebnim zakonima, i to:

- Fondom stanovanja Republike Srpske a.d. Banja Luka,
- Akcijskim fondom Republike Srpske a.d. Banja Luka,
- Fondom za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka,
- Fondom za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka,
- Fondom za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo i
- Fondom za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu Republike Srpske a.d. Banja Luka.

Na osnivanje i poslovanje Banke primjenjuju se odredbe Zakona o javnim preduzećima. Organi Banke su Skupština, čiju funkciju vrši Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: "Vlada"), Nadzorni odbor i Uprava – koju čine direktor i izvršni direktori Banke (u daljem tekstu: Uprava).

Sjedište Banke je u ulici Vidovdanska broj 2, u Banjoj Luci, Republika Srpska (Bosna i Hercegovina).

Prema jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti, djelatnost Banke je svrstana pod šifrom 66.30 – Djelatnosti upravljanja fondovima. Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je zapošljavala 160 radnika (na dan 31. decembra 2022. godine 152 radnika).

Matični broj Banke je 11014038.

JIB: 4402553540009.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj, a koji podrazumijevaju da su finansijski izvještaji sastavljeni uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja MSFI.

Osnove vrednovanja i sastavljanja finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda, kao što je dalje opisano u računovodstvenim politikama.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge. Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja.

Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Finansijski izvještaji Banke, su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", broj 106/15, 104/21 i 59/22), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", broj 63/16, 59/22 i 129/22), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu ("Službeni glasnik RS", broj 63/16 i 59/22), Pravilnik o dodatnom računovodstvenom izvještaju - Aneksu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 62/16 i 124/22).

Banka je prilikom sastavljanja bilansa tokova gotovine koristila direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Uticaj i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje (“MSFI”) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (“MRS”)

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvima i obavezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Banke, uz napomenu da je u Republici Srpskoj primjena MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ odgođena.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izvještaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopuna aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

Konsolidovani finansijski izvještaji i izuzeće od postupka konsolidacije

Odredbama Međunarodnog standarda finansijskih izvještaja (MSFI) 10 “Konsolidovani finansijski izvještaji” definisano je ko su obveznici sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i određena izuzeća od obaveze sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao što je objašnjeno u napomeni 1 uz ove finansijske izvještaje, osnovna djelatnost Banke je upravljanje fondovima (6 fondova) koji su osnovani od strane Republike Srpske, u skladu sa posebnim zakonima, i u kojima Banka ima apsolutnu kontrolu poslovanja i moć upravljanja. Pored navedenog, Banka nije direktni vlasnik kapitala navedenih fondova, već im je zajednički vlasnik Republika Srpska. U skladu sa navedenim, Banka bi trebalo da bude obveznik sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Međutim, prema paragrafu 4 navedenog MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izvještaji”, konsolidovani finansijski izvještaji se ne sačinjavaju kada je matično društvo ujedno i zavisno društvo nekog drugog (trećeg) društva, što je i slučaj kod Banke, čiju konsolidaciju obavlja Ministarstvo finansija Republike

“Investiciono - razvojna banka Republike Srpske” a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023.
godine

Srpske, resor nadležan za konsolidaciju finansijskih izvještaja, a u cilju obuhvata državnog kapitala u bilansu stanja Republike Srpske.

Obzirom na sve navedeno, rukovodstvo Banke je donijelo odluku da ne sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje jer su pojedinačni finansijski izvještaji Banke i šest fondova kojima Banka upravlja uključeni u konsolidovane finansijske izvještaje Ministarstva finansija Republike Srpske.

U napomeni 28 uz priložene finansijske izvještaje, prezentovani su rezultati poslovanja i finansijski položaj fondova kojima upravlja Banka.

Stalnost poslovanja

Procjenjujući sveukupni položaj Banke može se zaključiti da nema naznaka koje bi navele na zaključak da će kontinuirani nastavak poslovanja Banke biti doveden u pitanje.

Uporedni podatak

Banka je kao uporedne podatke prikazala bilans uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu) i bilans tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine) za period 01.01-31.12.2022. godine, odnosno bilans stanja (Izvještaj o finansijskom položaju) i izvještaj o promjenama u kapitalu na dan 31. decembra 2022. godine.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi od naknade za upravljanje fondovima

Prihodi od naknade za upravljanje fondovima se evidentiraju u korist perioda na koji se odnose, i to u visini iznosa obračunatog u skladu sa Odlukom Vlade o načinu obračuna i naplate naknade za upravljanje fondovima od 12. juna 2008. godine i Odlukom o izmjeni Odluke o načinu obračuna i naplate naknade za upravljanje fondovima od 12. februara 2015. godine. Navedenom Odlukom je definisano da Banka naknadu za upravljanje fondovima obračunava akontativno, proporcionalno planiranim prihodima svakog fonda kojim Banka upravlja, izuzimajući prihode primjenom člana 8 Zakona o Akcijskom fondu Republike Srpske („Službeni glasnik RS broj 28/13“), na način da fondovi participiraju u ukupnim rashodima Banke proporcionalno ostvarenim prihodima svakog pojedinačnog fonda.

Ostali prihodi

Ostali prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, i evidentiraju se u trenutku pružanja usluge. Prihod od kamata knjiži se na obračunskoj osnovi u skladu s neotplaćenom glavnicom po efektivnoj kamatnoj stopi.

Preračunavanje sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u njihovu protivvrijednost u Konvertibilnim markama po zvaničnom kursu važećem na dan izvještaja o finansijskom položaju. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu važećem na dan svake promjene, a nastale pozitivne i negativne kursne razlike knjiže se u korist prihoda ili na teret rashoda.

Porezi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit („Službeni glasnik RS“, broj 94/15, 1/17 i 58/19). Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjena za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke usljed umanjenja vrijednosti. Na dan bilansa stanja nematerijalna ulaganja se cjelokupno sastoje od vrijednosti nabavljenog softvera.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate. Nabavna vrijednost izgrađenih osnovnih sredstava je njihova nabavna vrijednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni. Pod osnovnim sredstvima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje osnovnih sredstava, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda. Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korištenja sredstva, uvećavaju vrijednost osnovnog sredstva. Opravke i održavanja se knjiže na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju kao troškovi poslovanja.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se odnose na nekretnine koje se drže radi povećanja vrijednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investiciona nekretnina ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći dio dat u zakup, a beznačajan dio se odnosi za obavljanje njegove sopstvene djelatnosti.

Početno mjerenje investicionih nekretnina prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja. Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrijednost te investicione nekretnine, ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procijenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Banka svoje investicione nekretnine iskazuje po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Na dan 31. decembra 2023. godine, investicione nekretnine Banke, predstavljaju poslovni (kancelarijski) prostor koji se iznajmljuje.

Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja se obračunava na nabavnu vrijednost na početku godine, kao i na osnovna sredstava i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom linearne metode. Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, koji su služili kao osnova za obračun amortizacije i primijenjene stope u godini koja se završava na dan 31. decembra 2023. godine su sljedeći:

	Vijek trajanja (godina)	Stopa (%)
Nematerijalna ulaganja	5	20
Građevinski objekti	75	1,3
Investicione nekretnine	75	1,3
Motorna vozila	6,5	15,5
Kompjuteri	5	20
Kancelarijski namještaj i ostala oprema	6-14	7-16,5

Imovina sa pravom korištenja

Imovina sa pravom korištenja na period duži od godinu dana Banka iskazuju u skladu sa MSFI 16-Zakupi.

Imovina sa pravom korištenja inicijalno se vrednuje po modelu troška koji uključuje: početno mjerene obaveze po osnovu zakupa za cijeli period umanjene za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom, troškove preseljenja kao i troškove vraćanja imovine u prvobitno stanje. Naknadno mjerenje imovine sa pravom korištenja takođe se vrši po modelu troška, koji podrazumjeva umanjivanje za akumuliranu amortizaciju i eventualna obezvrjeđenja i povećanjem/smanjenjem vrijednosti za eventualnu ponovnu procjenu obaveza po osnovu zajma.

Obaveze po osnovu zakupa inicijalno se vrednuje po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi sa zakupom, koja obuhvataju fiksna plaćanja umanjena za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom, varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stopa i koja su početno mjerena po indeksu ili stopi važećoj na prvi dan zakupa, garantovanog ostatka vrijednosti imovine sa pravom korištenja, cijene koštanja opcije otkupa i kazne za raskid ugovor.

Plaćanja se diskontuju inkrementalnom stopom zaduženja koja predstavlja kamatnu stopu prilikom zaduženja na isti rok i vrijednosti kao što je imovina sa pravom korišćenja. Naknadno merenje obaveza po osnovu zakupa vrši se povećanjem vrijednosti po osnovu kamata na obaveze po osnovu zakupa, smanjenjem vrijednosti po osnovu izvršenih plaćanja za zakup i povećanjem/smanjenjem vrijednosti za eventualnu ponovnu procjenu obaveza po osnovu zajma. Ponovna procjena obaveza po osnovu zakupa priznaju se kao usklađenje imovine sa pravom korišćenja, a vrši se u slučajevima: promjene procjene trajanja zakupa, promjene procjene opcije otkupa predmetne imovine, promjene procjene garantovanog ostatka vrijednosti i promjene indeksa ili stope koji su korišćene prilikom početnog mjerenja obaveza.

Po osnovu zakupa u bilansu uspjeha se priznaju troškovi amortizacije imovine sa pravom korišćenja, rashodi kamate na obaveze po osnovu zakupa i varijabilna plaćanja za obaveze po osnovu zakupa koje nisu uključene prilikom inicijalnog vrednovanja. Amortizacija imovine se vrši tokom korisnog vijeka upotrebe imovine ili tokom perioda trajanja zakupa, u zavisnosti od toga koji je od ova dva perioda kraći. Rashodi kamate na obaveze po osnovu zakupa posljedica su diskonovanja plaćanja. Varijabilna plaćanja obaveza su posledica događaja ili uslova koji dovode do plaćanja.

Finansijski instrumenti (priznavanje i odmjeravanje)

MSFI 9 reguliše klasifikaciju i mjerenje finansijskih instrumenata, MSFI 9 je podijeljen u tri različita područja: klasifikacije i mjerenja finansijskih instrumenata, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite.

U sklopu implementacije Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 (u nastavku „MSFI 9“), Banka je izradila Metodologiju za procjenu obezvrijeđenja plasmana IRB prema međunarodnim standardu finansijskog izvještavanja 9 – Finansijski instrumenti (u nastavku „Metodologija“).

Ovom metodologijom su potvrđeni osnovni metodološki aspekti koji se implementiraju kao što su segmentacija portfolija Banke, nivoi kreditnog rizika, kriterijumi za promjenu nivoa, izračunavanje očekivanog kreditnog gubitka i drugo kao i dostupnost istorije statusa neizmirenja.

MSFI 9 uvodi pojmove obezvrijeđenja i očekivanog kreditnog gubitka, čije je izračunavanje zasnovano na prelasku finansijskih instrumenata između tri nivoa obezvrijeđenja.

Metodologijom se propisuje način formiranja ispravke vrijednosti za sva direktno plasirana sredstva Fondova kojima Banka upravlja, odnosno grupe povezanih klijenata koji za Fondove predstavljaju jedan rizik.

Može se primjenjivati na sve vrste finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti ili fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat, osim na:

- Učešća u povezanim licima, pridruženim licima i zajedničkim ulaganjima koji se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izvještaji, MRS 27 – Pojedinačni finansijski izvještaji ili MRS 28 – Učešća u pridruženim licima i zajedničkim poduhvatima (osim u slučajevima kada navedeni standardi zahtijevaju ili dozvoljavaju licu da obračunava učešće u povezanom licu, pridruženom licu ili zajedničkom ulaganju u skladu sa nekim ili svim zahtjevima MSFI9);
- Prava i obaveze poslodavca po planovima o primanjima zaposlenih, na koja se primjenjuje MRS 19 – Primanja zaposlenih;
- HOV u portfelju fondova kojima Banka upravlja u dijelu koji se odnosi na vrednovanje istih a koji se vrši u skladu sa Uredbom koju donosi Vlada Republike Srpske.

Sami finansijski instrumenti za potrebe zahtjeva koji se odnose na obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9, definisani su u MRS 32, koji ih definiše kao ugovore na osnovu kojih nastaje finansijska imovina jednog lica ili finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog lica.

Za potrebe ove Metodologije statusom neizmirenja obaveza smatraće se sva kašnjenja preko 90 dana.

Po MSFI 9 finansijska imovina se klasifikuje prema osobinama pripadajućih ugovornih novčanih tokova i poslovnih modela. Poslovnim područjima Banke dodijeljeni su poslovni modeli „držanje radi naplate“ ili „držanje radi naplate i prodaje“, a u skladu sa namjerom držanja i očekivanim prometom finansijskih instrumenata.

Kredite i srodna potraživanja (sa namjerom banke – prikupljanje ugovorenih novčanih tokova, prikupljanje ugovorenih novčanih tokova uz mogućnost naknadne prodaje potraživanja i ostalo) moguće je klasifikovati prema MSFI 9 po amortizujućem trošku, kao instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i kao instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVPL).

Ulaganja u vlasničke instrumente (Banka priznaje samo prihode od dividendi kroz bilans uspjeha, i to onda kad stekne pravo od njih, a promjene fer vrijednosti se vode kroz OCI) moguće je klasifikovati kao instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i kao instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVPL).

Banka će za svaku stavku finansijske aktive koja predstavlja finansijski instrument u trenutku inicijalnog priznavanja izvršiti njenu klasifikaciju u jednu od 3 kategorije koje su predviđene MSFI 9.

Kreditni portfolio Banke je segmentiran prema tipu proizvoda na sljedeći način:

- Država, javne ustanove i jedinice lokalne samouprave (svi zajmovi dati javnim ustanovama, opštine i gradovi RS, te javna preduzeća i privredna društva koja su u većinskom vlasništvu Republike Srpske),
- Finansijske institucije (sve izloženosti prema finansijskim posrednicima putem kojih su plasirana sredstva Banke i Fondova),
- Privredna društva (svi direktni zajmovi plasirani pravnim licima po kreditnim linijama Banke i Fondova),
- Stanovništvo (direktni zajmovi plasirani po kreditnoj liniji Zajmovi za nezaposlene demobilisane borce RS).

MSFI 9 definiše tri nivoa u koje mogu biti svrstani plasmani Banke u zavisnosti od inicijalne ocjene plasmana kao i promjena koje se mogu identifikovati u toku otplate plasmana.

Karakteristike Nivoa su sljedeće:

1. NIVO 1 – nizak nivo kreditnog rizika odnosno klijenti kod kojih nije identifikovana značajnija nepovoljna promjena u kreditnom kvalitetu;
2. NIVO 2 – povećan nivo kreditnog rizika odnosno klijenti kod kojih postoji značajan pad kreditnog kvaliteta;
3. NIVO 3 – izloženosti kod kojih je nastalo umanjeno vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza sa kašnjenjem 90 i više dana;
4. POCI imovina – predstavlja izloženost za koju se u trenutku inicijalnog priznavanja utvrdi da je njena vrijednost umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja značajnog kreditnog rizika i ona se prilikom početnog priznavanja raspoređuje u nivo kreditnog rizika 3, a naknadno se može rasporediti u nivo kreditnog rizika 2.

Shodno standardu, transferi između nivoa su mogući u oba smjera. U slučaju poboljšanja kreditnog kvaliteta dužnika, transfer će se vršiti iz lošijeg u bolji nivo uz identifikaciju poboljšanja kreditnog rejtinga i uz praćenje potraživanja određenog vremenskog perioda radi utvrđivanja održivosti identifikovanog poboljšanog stanja.

Zajednička karakteristika plasmana za prebacivanje iz Nivoa 1 u Nivo 2, a potom dalje u Nivo 3 je pogoršanje kreditnog kvaliteta plasmana čim se dato pogoršanje identifikuje, dok je za obrnuti proces pomjeranja iz Nivoa 3 u Nivo 2 i u Nivo 1 karakteristično poboljšanje kreditnog kvaliteta konkretnog

plasmana i proticanje određenog vremenskog perioda u kome se prati da je identifikovano poboljšanje trajna karakteristika plasmana.

Imovina klasifikovana u POCl imovinu ne može se reklasifikovati u niži nivo kreditnog rizika.

Očekivani kreditni gubitak

Banka i Fondovi utvrđuju očekivani kreditni gubitak za stavke finansijske aktive koje se vrednuju po amortizovanom trošku i fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Banka je dužna da na individualnoj osnovi utvrđuje očekivani kreditni gubitak za pojedinačko značajne izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3 za iznose iznad praga materijalne značajnosti u zavisnosti od korisnika.

Shodno standardu, očekivani kreditni gubitak za izloženosti na grupnoj osnovi računa se u skladu sa sljedećom opštom formulom:

$$ECL = PD \times LGD \times EaD$$

gdje je:

ECL – očekivani kreditni gubitak

PD – vjerovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza

LGD – gubitak usljed nastupanja statusa neizmirenja obaveza

EaD – izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirenja obaveza

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za izloženosti na individualnoj osnovi kao pozitivnu razliku između bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti i procijenjenih budućih novčanih tokova (od operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) tokom očekivanog vijeka trajanja stavke finansijske aktive diskontovanih efektivnom kamatnom stopom važećom na datum izvještavanja. Pri tome, procjena izvjesnosti budućih novčanih tokova od operativnih prihoda mora se zasnivati najmanje na:

- istorijskim novčanim tokovima u periodu od najmanje zadnjih šest mjeseci,
- pouzdanoj dokumentovanosti budućih novčanih tokova,
- iskustvu banke u naplati potraživanja od klijenata sa sličnim karakteristikama.

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za POCl imovinu na individualnoj osnovi, a na način definisan Metodologijom.

Banka može za potrebe utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka koristiti pojednostavljen pristup, te vršiti ekspertnu procjenu očekivanih gubitaka na osnovu istorijskih podataka o naplatama takvih vrsta potraživanja, evidentiranim gubicima, te na budućim očekivanjima o naplatama takvih vrsta potraživanja.

Izdati finansijski instrumenti i finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način. Takvi instrumenti uključuju iznose koji se duguju državi, kreditnim institucijama i klijentima. Nakon početnog priznavanja izdati finansijski instrumenti i ostala pozajmljena sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada finansijska obaveza prestane da se priznaje, kao i kroz proces amortizacije.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko: je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili je Banka prenijela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; ili je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela kontrolu nad njim. Kada je Banka prenijela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promijenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmijenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomske dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

Beneficije za zaposlene

Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos

obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom o radu, Banka je obavezno da zaposlenima, pri odlasku u penziju isplati otpremnine u visini tri mjesečne plate ostvarene od strane zaposlenog, koje pri tom ne mogu biti manje od tri prosječne mjesečne plate Banke. Kao osnovica za obračun uzima se mjesečna plata ostvarena u posljednja 3 mjeseca prije ostvarivanja prava na penziju. Pored toga, Banka je u obavezi da isplaćuje i jubilarne nagrade u visini između jedne i četiri prosječne mjesečne plate radnika ili prosječne plate u Banci, ukoliko je to za radnika povoljnije. Broj mjesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Banci, što je prikazano u sljedećoj tabeli:

Broj godina provedenih u banci	Broj plata
10	1
20	2
30	4

Na osnovu MRS 19 “Naknade zaposlenima” zahtijeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade.

Troškovi vezani za naknade prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade utvrđuju se korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja, sa aktuarskim odmjeraivanjem koje se vrši na dan bilansa stanja. U skladu sa navedenim, Banka je angažovala ovlašćenog aktuara da u ime Banke izvrši obračun sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31.12.2023. godine. Prilikom obračuna navedene sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade ovlašćeni aktuar je koristio sljedeće pretpostavke: diskontna stopa od 3,5% godišnje, godine radnog staža za odlazak u penziju, projektovana fluktuacija zaposlenih na osnovu podataka o istorijskom kretanju zaposlenih, zvanično objavljene stope mortaliteta iz okruženja, kao i ostali uslovi neophodni za ostvarivanje prava na otpremninu i jubilarnu nagradu.

Zakonske rezerve

Iz viška prihoda nad rashodima, po godišnjem obračunu, vrši se izdvajanje u zakonske rezerve Banke. Banka je obavezna da formira rezerve u iznosu od najmanje 10% osnovnog kapitala Banke. U obavezne rezerve Banke svake godine se po godišnjem obračunu izdvaja najmanje 5% dobiti tekuće godine dok rezerva ne dostigne najmanje 10% osnovnog kapitala.

Povezana pravna lica

Pravno lice se smatra povezanim sa drugim pravnim licem ako direktno ili indirektno preko jednog ili više posrednika kontroliše, je kontrolisano ili je pod zajedničkom kontrolom pravnog lica, ako posjeduje udjele u drugom pravnom licu koji mu omogućavaju značajan uticaj nad njim, ako predstavlja zajedničko ulaganje u kojem je druga strana takođe učesnik u zajedničkom ulaganju.

Transakcijom sa povezanim pravnim licima se smatra svaki transfer resursa, usluga ili obaveza između povezanih strana, bez obzira da li se u tom transferu zaračunava cijena.

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Banke vrši procjenu rizika i, u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju uprave Banke, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

4. Značajne računovodstvene procjene

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan bilansa stanja, koja nosi rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u daljem tekstu:

Procijenjeni korisni vijek osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja

Određivanje korisnog vijeka osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja se analizira godišnje, ili gdje god postoji indicija o značajnim promjenama određenih pretpostavki. Uprava Banke smatra da su računovodstvene procjene u vezi sa procijenjenim korisnim vijekom trajanja nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja, značajne računovodstvene procjene.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja se obračunava, na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupca ili dužnika da ispune neophodne obaveze. Procjena Uprave je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima naših kupaca i promjenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Uprava Banke vjeruje da nije potrebna dodatna ispravka vrijednosti potraživanja.

5. Prihodi od prodaje usluga

Prihodi od naknade za upravljanje fondovima iskazani u 2023. godini u iznosu od 11.036.608 KM (u 2022. godini u iznosu od 10.227.995 KM) se evidentiraju u korist perioda na koji se odnose, i to u visini iznosa obračunatog, u skladu sa Odlukom Vlade o načinu obračuna i naplate naknade za upravljanje fondovima od 12. juna 2008. godine i izmjeni Odluke o načinu obračuna i naplate naknade za upravljanje fondovima (napomena 3).

Pregled ostvarenih naknada za upravljanje fondovima za period od 01.01 – 31.12.2023. godine je dat u sljedećoj tabeli:

Naziv	2023. u KM	2022. u KM
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	1.162.852	1.299.917
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	1.285.044	2.082.022
Fond stanovanja RS a.d. Banja Luka	724.406	1.781.164
Fond za razvoj i zapošljavanje RS a.d. Banja Luka	7.490.709	4.415.267
Fond za razvoj istočnog dijela RS a.d. Istočno Novo Sarajevo	338.760	591.999
Fond za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu RS a.d. Banja Luka	34.837	57.626
Ukupno:	11.036.608	10.227.995

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od zakupnine	56.143	52.624
Prihodi iz fondova	79.919	62.235
Ostali prihodi	200.729	3.595
Ukupno ostali poslovni prihodi:	336.791	118.454

Prihodi od zakupnine iskazani u 2023. godini u iznosu od 56.143 KM (u 2022. godini u iznosu od 52.624 KM) odnose se na prihod od izdavanja poslovnog prostora.

Prihodi iz fondova iskazani u 2023. godini u iznosu od 79.919 KM (u 2022. godini u iznosu od 62.235 KM) odnose se na refundaciju porodijskog odsustva od Javnog fonda za dječiju zaštitu i Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Ostali prihodi u 2023. godini u iznosu od 200.729 KM (u 2022. godini u iznosu od 3.595 KM) odnose se na uplaćenu tendersku dokumentaciju po javnom oglasu za prodaju portfelja Fonda za razvoj i zapošljavanje RS a.d. Banja Luka.

7. Troškovi materijala, goriva i energije

Troškovi materijala, goriva i energije	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala	79.462	70.670
Troškovi goriva	68.656	69.218
Troškovi električne energije	30.528	22.648
Troškovi toplotne energije	133.261	72.875
Ukupno troškovi materijala, goriva i energije:	311.907	235.411

8. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi bruto plata	7.766.498	6.746.380
Troškovi naknada - Nadzorni odbor	47.977	47.976
Troškovi naknada - Odbor za reviziju	23.988	23.988
Troškovi naknada - Interna revizija	7.996	7.996
Troškovi naknada - Komisija	124.939	123.606
Ostali lični rashodi i naknade	757.795	678.790
Ukupno troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja:	8.729.193	7.628.738

Troškovi bruto zarada u 2023. godini u iznosu od 7.766.498 KM (u 2022. godini u iznosu od 7.628.738 KM) su uvećani zbog povećanja broja radnika i povećanja plata.

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi transportnih usluga	63.981	53.750
Troškovi usluga održavanja	118.516	70.177
Troškovi zakupnina	21.349	26.528
Troškovi reklame i propaganda	414.998	318.963
Troškovi komunalnih usluga	11.727	9.702
Troškovi ostalih usluga	1.500	3.748
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	632.071	482.868

Troškovi reklame i propagande u 2023. u iznosu od 414.998 KM (u 2022. godini u iznosu od 318.963 KM) odnose se na troškove u skladu sa potrebama jačanja prisustva Banke u medijima, sa ciljem povećanja vidljivosti poslovnih aktivnosti Banke u javnosti Republike Srpske, kao i intenziviranje promotivnih aktivnosti prema ciljnim grupama kako bi se podstakla tražnja za kreditnim sredstvima Banke na tržištu.

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme	269.367	258.643
Troškovi amortizacije investicionih nekretnina	13.923	13.923
Troškovi amortizacije imovine klasifikovane u skladu sa MSFI 16	177.447	177.203
Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	127.195	285.973
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	587.932	735.741

11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi seminara i stručnog usavršavanja	37.436	35.956
Troškovi advokatskih usluga	239.195	323.554
Troškovi usluga procjene i savjetovanja	102.586	11.239
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	78.387	63.684
Troškovi bruto naknada po ugovorima sa fizičkim licima	9.732	9.731
Troškovi reprezentacije	83.893	57.534
Troškovi premija osiguranja	26.352	8.208
Troškovi platnog prometa	5.802	5.554
Troškovi članarina	64.302	32.651
Ostali nematerijalni troškovi	32.944	22.005
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	680.629	570.116

Troškovi članarina iskazani u 2023. godini u iznosu od 64.302 KM (u 2022. godini u iznosu od 32.651 KM) najvećim dijelom se odnose na uplatu članarine Evropskom udruženju javnih banaka (EAPB).

Troškovi advokatskih usluga iskazani u 2023. godini u iznosu od 239.195 KM (u 2022. godini u iznosu od 323.554 KM) najvećim dijelom se odnose na usluge na rješavanju statusa nekretnina i potraživanja iz pasivnog podbilansa koje se nalaze u vlasništvu Republike Srpske, putem Fonda za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu Republike Srpske.

12. Neto dobitak/ (gubitak) po osnovu obezvređenja nekretnina

Neto dobitak/ (gubitak) po osnovu obezvređenja nekretnina	2023. u KM	2022. u KM
Obezvređenje objekata koji se vode po nabavnoj vrijednosti (veza napomena 16)	-	(467.567)
Obezvređenje investicionih nekretnina koji se vode po nabavnoj vrijednosti	-	(1.325)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti građevinskih objekata (veza napomena 16)	-	468.892
Ukupno neto dobitak/ (gubitak) po osnovu obezvređenja nekretnina:	-	-

U Poslovnoj zgradi Investiciono razvojne banke Republike Srpske desio se požar koji je izazvao značajnu materijalnu štetu na trećem i petom spratu zgrade, koji je u vlasništvu Banke. Procijenjena šteta nekretnine u ukupnom iznosu je 468.892 KM, te je u istom iznosu izvršeno obezvređenje objekta u toku 2022. godine.

Imovina banke i fondova je bila osigurana od strane Aura osiguranja. Sa osiguravajućim društvom je postignut sporazum o naplati osigurane sume, tako da se navedeni objekat u potpunosti vrati u pređašnje stanje, što je u izvještajnom periodu i urađeno. Samim time izvršeno je i usklađivanje vrijednosti objekta u iznosu od 468.892 KM u toku 2022. godine.

13. Porez na dobit

Porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak prije oporezivanja	405.007	663.538
Korekcija za poreske svrhe	151.845	136.875
Neto poreska osnovica	556.852	800.413
Tekući porez na dobit (10%)	55.685	80.041
Ukupno porez na dobit:	55.685	80.041

14. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2023. u KM	2022. u KM
Dobit/ (gubitak) obračunskog perioda	349.322	583.497
Prosječan ponderisani broj akcija	500	500
Ukupno zarada po akciji:	698,644	1.166,99

15. Nematerijalna sredstva

Opis	Nematerijalna sredstva	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T		
Stanje na dan 31.12.2021. godine	476.224	476.224
Nabavka/ povećanje	(4.251)	(4.251)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	471.974	471.974
Nabavka	824.827	824.827
Stanje na dan 31.12.2023. godine	1.296.801	1.296.801
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I		
Stanje na dan 31.12.2021. godine	95.020	95.020
Amortizacija	79.731	79.731
Prenos sa/na	(4.250)	(4.250)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	170.501	170.501
Amortizacija	79.829	79.829
Stanje na dan 31.12.2023. godine	250.330	250.330
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	301.473	301.473
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	1.046.471	1.046.471

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 31.12.2021. godine	3.233.561	1.455.039	4.688.600
Nabavka/ povećanje	-	96.826	96.826
Otpis	-	(135.722)	(135.722)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	3.233.561	1.416.143	4.649.704
Nabavka/ povećanje	-	262.264	262.264
Povećanje po procjeni	-	61.170	61.170
Vraćena sredstva po odluci komisije	-	14.094	14.094
Prodaja	-	(73.992)	(73.992)
Otpis	-	(11.942)	(11.942)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	3.233.561	1.667.737	4.901.298
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 31.12.2021. godine	424.958	915.421	1.340.379
Amortizacija	42.036	136.875	178.911
Obezvredjenje	467.567	-	467.567
Otpis	(467.567)	(109.997)	(577.564)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	466.995	942.299	1.409.294
Amortizacija	42.036	147.502	189.538
Vraćena sredstva po odluci komisije	-	14.094	14.094
Prodaja	-	(44.919)	(44.919)
Otpis	-	(11.942)	(11.942)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	509.031	1.047.034	1.556.065
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	2.766.566	473.844	3.240.410
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	2.724.530	620.703	3.345.233

Banka je 08. decembra 2022. godine donijela odluku broj 02-707/22 o obezvređenju građevinskog objekta na trećem spratu poslovne zgrade u iznosu od 467.567 KM, a na petom spratu u iznosu od 1.325 KM, oštećenih u požaru i otpisu oštećenih sredstava uništenih u požaru u iznosu od 27.274 KM. Imovina banke i fondova je bila osigurana od strane Aura osiguranja. Sa osiguravajućim društvom je postignut sporazum o naplati osigurane sume, tako da se navedeni objekat u potpunosti vrati u pređašnje stanje, što je u izvještajnom periodu i urađeno. Samim tim izvršeno je i usklađivanje vrijednosti objekta u iznosu od 468.892 KM, tako da požar nije imao uticaja na vrijednost nepokretne imovine.

17. Investicione nekretnine

Opis	Investicione nekretnine	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T		
Stanje na dan 31.12.2021. godine	1.071.000	1.071.000
Nabavka/ povećanje	-	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	1.071.000	1.071.000
Nabavka/ povećanje	-	-
Stanje na dan 31.12.2023. godine	1.071.000	1.071.000
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I		
Stanje na dan 31.12.2021. godine	125.307	125.307
Amortizacija	13.923	13.923
Stanje na dan 31.12.2022. godine	139.230	139.230
Amortizacija	13.923	13.923
Stanje na dan 31.12.2023. godine	153.153	153.153
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	931.770	931.770
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	917.847	917.847

Investicione nekretnine iskazane na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu 917.847 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 931.770 KM) odnose se na poslovni prostor koji se nalazi na petom spratu u ulici Vidovdanska 2, a koji je namijenjen iznajmljivanju.

18. Sredstva uzeta u zakup

Opis	Sredstva uzeta u zakup	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje na dan 31.12.2021. godine	1.255.815	1.255.815
Nabavka/ povećanje	(5.277)	(5.277)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	1.250.538	1.250.538
Nabavka/ povećanje	130.984	130.984
Isknjižavanje	(130.984)	(130.984)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	1.250.538	1.250.538
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Stanje na dan 31.12.2021. godine	54.725	54.725
Amortizacija	177.203	177.203
Stanje na dan 31.12.2022. godine	231.928	231.928
Amortizacija	177.447	177.447
Isknjižavanje	(130.983)	(130.983)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	278.391	278.391
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	1.018.610	1.018.610
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	972.147	972.147

Sredstva uzeta u zakup na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 972.147 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 1.018.610 KM) odnose se na poslovni prostore koje Banka iznajmljuje, a koje su u skladu sa MSFI 16 – Lizing, evidentiraju u bilansima kao imovina sa pravom korištenja. Inicijalno se priznaju po sadašnjoj vrijednosti svih ugovornih plaćanja, koja su diskontovana inkrementalnom kamatnom stopom od 4,3% - 4,7% (u zavisnosti od trajanja zakupa).

19. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja po osnovu naknade za upravljanje fondovima	7.262.733	6.637.759
Druga potraživanja od kupaca	5.287	11.617
Potraživanja od zaposlenih	233	306
Potraživanja od Fondova	55.763	39.705
Ukupno kratkoročna potraživanja:	7.324.016	6.689.387

20. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 300.000 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 300.000 KM) odnose se na oročene depozite Banke kod MF Banke, te su oročeni na period od sedam mjeseci uz kamatnu stopu od 0,5% godišnje.

21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Žiro račun - domaća valuta	720.047	912.201
Devizni račun	1.664	2.154
Blagajna – domaća valuta	1.528	1.684
Devizna blagajna	-	-
<i>Ispravka vrijednosti novčanih sredstava</i>	<i>(1.808)</i>	<i>(3.035)</i>
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	721.431	913.004

Struktura sredstava na žiro-računima na dan 31. decembra 2023. godine (domaća valuta i devizne valute preračunate na domaću valutu (KM):

Redni broj	Banka	Valuta	Iznos
1.	Nova banka a.d. Banja Luka	KM	715.007
2.	Atos bank a.d. Banja Luka	KM	5
3.	MF banka a.d. Banja Luka	KM	2.576
4.	Naša banka a.d. Banja Luka	KM	2.197
5.	Banka poštanaka štedionica a.d. Banja Luka	KM	261
8.	Nova banka a.d. Banja Luka – RSD	RSD	-
9.	MF banka a.d. Banja Luka – EUR	EUR	1.664
Ukupno:			721.431

22. Kapital

Kao što je navedeno u napomeni 1, Banka je osnovana Zakonom o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske. Osnivanje Banke je registrovano Rješenjem br. 071-0-Reg-06-002206 Osnovnog suda u Banjoj Luci od 6. decembra 2006. godine.

Na dan 31. decembra 2022. godine registrovani akcijski kapital Fonda iznosi 5.000.000 KM i podijeljen je na 500 akcija nominalne vrijednosti 10.000 KM po akciji. Vlasnik cjelokupnog akcijskog kapitala Banke je Republika Srpska. Akcije Banke ne kotiraju na Banjalučkoj berzi.

Zakonske rezerve predstavljaju izdvajanja iz raspodjele dobitka u skladu sa članom 231. Zakona o privrednim društvima, i to najmanje u visini 5% od dobitka tekuće godine umanjene za gubitak prethodne godine, sve dok te rezerve, zajedno sa rezervama kapitala, ne dostignu visinu od najmanje 10% osnovnog kapitala, ili statutom određeni veći dio osnovnog kapitala.

Zakonske rezerve koriste se za pokriće gubitka, a ako prelaze iznos od 10% osnovnog kapitala, ili statutom određenog većeg dijela osnovnog kapitala, mogu se koristiti i za povećanje osnovnog kapitala.

Struktura kapitala prikazana je u sljedećoj tabeli:

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Akcijski kapital	5.000.000	5.000.000
Zakonske rezerve	236.416	236.416
Neraspoređena dobit ranijih godina	5.972.290	5.388.794
Neraspoređena dobit tekuće godine	349.322	583.497
Ukupno neraspoređena dobit:	6.321.612	5.972.290
Ukupan kapital:	11.558.029	11.208.707

Iako je osnovna djelatnost Banke upravljanje gore pomenutim fondovima (napomena 1), pored prihoda od naknade (kojima se Odlukom Vlade RS o načinu obračuna i naplate naknade za upravljanje fondovima od 12. juna 2008. godine, pokrivaju svi troškovi Banke), Banka je ostvarivala i prihode po drugim osnovama (prihode od kamata na oročena sredstva, prihode od refundacije po osnovu bolovanja zaposlenih, ostalih prihoda), te samim tim je ostvarila i dobit.

23. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 850.746 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 744.938 KM) odnose se na rezervisanja po osnovu obračuna sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih Banke na otpremnine i jubilarne nagrade, u skladu sa MRS 19 "Beneficije za zaposlene".

Pregled kretanja na rezervisanjima je u nastavku:

Dugoročna rezervisanja	
Stanje na dan 01.01.2022. godine	492.935
Rezervisanja na teret tekućeg rezultata	285.973
Isplata otpremnine i jubilarnih nagrada	(33.970)
Stanje na dan 31.12.2022/ 01.01.2023. godine	744.938
Rezervisanja na teret tekućeg rezultata	127.196
Isplata otpremnine i jubilarnih nagrada	(21.388)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	850.746

24. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu

Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročne obaveze po osnovu zakupa	1.025.713	1.047.985
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih obaveza</i>	<i>(177.374)</i>	<i>(147.847)</i>
Ukupno dugoročne obaveze po finansijskom lizingu:	848.338	900.138

25. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 161.280 KM (na dan 31. decembra 2021 godine iznosila su 147.847 KM) i u potpunosti se odnose na tekuće dospjeće dugoročnih obaveza po osnovu zakupa – lizing (napomena 24).

26. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja iskazane na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 912.430 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 69.171 KM) odnose se na obaveze prema dobavljačima.

27. Obaveze za plate i naknade plata

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za neto plate i naknade plata, osim naknada plata koje se refundiraju	1.120	39
Obaveze za porez na plate i naknade plata, osim naknada plata koje se refundiraju	50.771	48.823
Obaveze za doprinose na plate i naknade plata, osim naknada plata koje se refundiraju	230.605	220.242
Obaveze za regres za godišnji odmor	750	-
Obaveze za poreze i doprinose za regres za godišnji odmor	480	-
Ukupno obaveze za plate i naknade plata:	283.726	269.104

28. Rezultati poslovanja i finansijski položaj fondova kojima upravlja Banka

Kao što je objelodanjeno u napomeni 2, Banka ne sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje jer je rukovodstvo Banke donijelo odluku da ne sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje iz razloga što su pojedinačni finansijski izvještaji Banke i šest fondova kojima Banka upravlja uključeni u konsolidovane finansijske izvještaje Ministarstva finansija Republike Srpske.

Osnovni podaci o finansijskom položaju i rezultatima poslovanja fondova kojima Banka upravlja, za poslovnu 2023. i 2022. godinu, su prezentovani u nastavku.

a) Fond stanovanja Republike Srpske a.d. Banja Luka

Bilans stanja	31.12.2023.	31.12.2022.
Stalna sredstva	265.590.953	272.543.816
Tekuća sredstva	29.094.225	29.000.378
	294.685.178	301.544.194
Kapital	261.127.320	282.941.936
Dugoročne obaveze	2.933.745	3.178.224
Kratkoročne obaveze	30.624.113	15.424.034
	294.685.178	301.544.194
Bilans uspjeha	2023.	2022.
Ukupni prihodi	4.725.613	5.691.586
Ukupni rashodi	943.355	3.044.741
Bruto rezultat	3.782.258	2.646.845
Porez na dobit	374.413	260.865
Neto rezultat	3.407.845	2.385.980

b) Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka

Bilans stanja	31.12.2023.	31.12.2022.
Stalna sredstva	322.759.410	285.664.086
Tekuća sredstva	92.847.374	118.920.191
	415.606.784	404.584.277
 Kapital	 309.243.378	 286.287.266
Dugoročne obaveze	89.317.798	98.437.152
Kratkoročne obaveze	17.045.608	19.859.859
	415.606.784	404.584.277
 Bilans uspjeha	 2023.	 2022.
Ukupni prihodi	48.865.157	14.108.681
Ukupni rashodi	27.131.697	14.547.915
Bruto rezultat	21.733.460	(439.234)
Porez na dobit	2.077.348	-
Odloženi porez	-	(58.710)
Neto rezultat	19.656.112	(497.944)

v) Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo

Bilans stanja	31.12.2023.	31.12.2022.
Stalna sredstva	88.476.870	88.037.978
Tekuća sredstva	15.444.085	14.195.116
	103.920.955	102.233.094
 Kapital	 103.763.332	 101.739.074
Kratkoročne obaveze	157.623	494.020
	103.920.955	102.233.094
 Bilans uspjeha	 2023.	 2022.
Ukupni prihodi	2.209.880	1.891.691
Ukupni rashodi	367.503	662.829
Bruto rezultat	1.842.377	1.228.862
Porez na dobit	165.841	109.763
Neto rezultat	1.676.536	1.119.099

g) Fond za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu Republike Srpske a.d. Banja Luka

Bilans stanja	31.12.2023.	31.12.2022.
Stalna sredstva	-	-
Tekuća sredstva	1.090.655	1.707.683
	1.090.655	1.707.683
Kapital	479.378	479.378
Dugoročne obaveze	-	-
Kratkoročne obaveze	611.277	1.228.305
	1.090.655	1.707.683
Bilans uspjeha	2023.	2022.
Ukupni prihodi	227.257	184.140
Ukupni rashodi	227.257	184.000
Bruto rezultat	-	-
Porez na dobit	-	-
Neto rezultat	-	-

d) Akcijski fond Republike Srpske a.d. Banja Luka

Bilans stanja	31.12.2023.	31.12.2022.
Ukupna imovina	1.425.530.583	1.677.971.882
Obaveze	2.150.331	898.785
Neto imovina	1.423.380.252	1.677.073.097
Kapital	1.423.380.252	1.677.073.097
Bilans uspjeha	2023.	2022.
Ukupni prihodi	7.585.788	23.653.738
Ukupni rashodi	7.450.145	22.835.098
Bruto rezultat	135.643	818.640
Porez na dobit		
Neto rezultat	135.643	818.640

đ) Fond za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka

Bilans stanja	31.12.2023.	31.12.2022.
Ukupna imovina	135.040.259	151.616.809
Obaveze	10.099.570	1.191.841
Neto imovina	124.940.689	150.424.968
Kapital	124.940.689	150.424.968
Bilans uspjeha	2023.	2022.
Ukupni prihodi	8.382.901	6.652.957
Ukupni rashodi	4.240.587	3.743.417
Bruto rezultat	4.142.314	2.909.540
Porez na dobit		
Neto rezultat	4.124.314	2.909.540

29. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Na dan 31. decembra 2023. godine, povezana pravna lica Banke su:

- Fond stanovanja Republike Srpske a.d. Banja Luka;
- Akcijski fond Republike Srpske a.d. Banja Luka;
- Fond za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka;
- Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka;
- Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo;
- Fond za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu Republike Srpske a.d. Banja Luka.

“Investiciono - razvojna banka Republike Srpske” a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023.
godine

Sljedeća salda potraživanja i obaveza su proizašla iz transakcija obavljenih sa povezanim licima:

Izveštaj o finansijskom položaju	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
AKTIVA		
Potraživanja od povezanih pravnih lica:		
Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka	6.703.731	3.113.022
Fond stanovanja Republike Srpske a.d. Banja Luka	(344.431)	1.131.164
Fond za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka	717.066	1.138.027
Akcijski fond Republike Srpske a.d. Banja Luka	62.768	705.921
Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo	88.760	491.999
Fond za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu Republike Srpske a.d. Banja Luka	34.837	57.626
Ukupno potraživanja:	7.262.733	6.637.759
PASIVA		
Obaveze prema povezanim pravnim licima	-	-
Ukupno obaveze:	-	-
Potraživanje neto:	7.262.733	6.637.759

Izveštaj o ukupnom rezultatu	2023. u KM	2022. u KM
PRIHODI OD UPRAVLJANJA FONDOVIMA (napomena 5)		
Akcijski fond Republike Srpske a.d. Banja Luka	1.162.852	1.299.917
Fond za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka	1.285.044	2.082.022
Fond stanovanja Republike Srpske a.d. Banja Luka	724.406	1.781.164
Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka	7.490.709	4.415.267
Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo	338.760	591.999
Fond za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu Republike Srpske a.d. Banja Luka	34.837	57.626
Ukupno prihodi:	11.036.608	10.227.995
Ukupno rashodi:	-	-
Neto dobit:	11.036.608	10.227.995

30. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

U svom redovnom poslovanju, Banka je, u različitom obimu, izložena određenim finansijskim rizicima, i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promjene kursa stranih valuta, rizik od promjene kamatnih stopa i rizik od promjene cijena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Banci je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Banke u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Banka ne stupa u transakcije sa izvedenim finansijskim instrumentima (derivatima), kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi. Pored toga, za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. godine, Banka nije vršila trgovanje finansijskim instrumentima.

Tržišni rizik

Rizik od promjene kursa stranih valuta

Banka nije značajno izložena riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer najveći dio svojih poslovnih transakcija obavlja u lokalnoj valuti (Konvertibilna marka), kao i u EUR za koji je Konvertibilna marka vezana fiksnim valutnim kursom (1 EUR = 1,95583 Konvertibilnih maraka), te veoma mali broj transakcija obavlja u hrvatskoj kuni (HRK). U skladu sa navedenim, Uprava Banke nije vršila analizu osjetljivosti na promjene kursa stranih valuta.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i obaveza Banke u stranim valutama na dan izvještavanja je sljedeća:

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
EUR	1.664	1.664
RSD	-	491

Rizik od promjene kamatnih stopa

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Obzirom da Banka ima određenu kamatonosnu imovinu prihodima Banke su u određenoj mjeri zavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa.

Analiza osjetljivosti na promjene kamatnih stopa je određena na osnovu izloženosti kamatnih stopa nederivativnih instrumenata na kraju izvještajnog perioda.

Analiza osjetljivosti

U slučaju da je kamatna stopa na kratkoročne depozite na dan 31. decembra 2023. godine bila veća/manja za 1% na godišnjem nivou, uz ostale nepromijenjene varijable, neto dobitak Banke za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. godine bio bi veći/manji za iznos od 3.000 KM (2022. godine: 3.000 KM).

Rizik od promjene cijena kapitala

Banka nije izložena značajnijem riziku od promjena cijena vlasničkih hartija od vrijednosti obzirom da Banka nema ulaganja klasifikovanih u Bilansu stanja kao sredstva raspoloživa za prodaj, ili kao finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u Bilansu uspjeha. Pored toga, Banka je izložena određenom riziku od promjene cijena svoje usluge upravljanja fondovima obzirom da najveći dio tih prihoda Banka ostvaruje upravo od upravljanja fondovima, a na osnovu Odluke Vlade o visini naknade za upravljanje. Ukoliko bi Vlada RS izvršila promjenu navedene Odluke o visini naknade, to bi direktno uticalo na visinu prihoda Banke u narednim obračunskim periodima.

Rizik likvidnosti

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Za upravljanje rizikom likvidnosti odgovorna je Uprava Banke koja je uspostavila određene procedure u vezi sa dugoročnim i kratkoročnim upravljanjem rizikom likvidnosti. Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Banka raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti, depoziti kod poslovnih banaka) koji omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospijeca.

Banka ne koristi finansijske derivate.

“Investiciono - razvojna banka Republike Srpske” a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023.
godine

Ročnost dospjeća finansijske imovine i obaveza Banke na dan 31.12.2023. i 31.12.2022. godine je sljedeća:

Finansijska imovina

2022. godina	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do jedne godine	Ukupno
Nekamatonosna	6.649.682	-	-	6.649.682
Fiksna kamatna stopa	-	-	300.000	300.000
Varijabilna kamatna stopa	913.004	-	-	913.004
				7.862.686
2023. godina	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do jedne godine	Ukupno
Nekamatonosna	8.045.447	-	-	8.045.447
Fiksna kamatna stopa	-	-	300.000	300.000
Varijabilna kamatna stopa	-	-	-	-
				8.345.447
Finansijske obaveze				
2022. godina	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do jedne godine	Ukupno
Nekamatonosna	69.171	-	-	69.171
Fiksna kamatna stopa	-	-	-	-
Varijabilna kamatna stopa	-	-	-	-
				69.171
2023. godina	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do jedne godine	Ukupno
Nekamatonosna	915.430	-	-	915.430
Fiksna kamatna stopa	-	-	-	-
Varijabilna kamatna stopa	-	-	-	-
				915.430

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze prema Banci, što će rezultovati finansijskim gubitkom Banke. Kreditni rizik nastaje kod potraživanja od pravnih lica, gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, kao i preuzetih obaveza.

Upravljanje potraživanjima od kupaca

Obzirom da najznačajniji dio potraživanja Banke čine potraživanja od povezanih pravnih lica - Fondova, izloženost kreditnom riziku je minimalna.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospelje obaveze, pri čemu Banka dospelje obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava Banke smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza priznatih u priloženim finansijskim izvještajima aproksimira njihovu fer vrijednosti.

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Banke. Banka razmatra kapitalni rizik, na osnovama ublažavanja rizika i uvjerenja da će Banka biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući povećanje profita vlasnika, preko optimizacije duga i kapitala. Obzirom da Banka nema obaveza po osnovu kredita, struktura kapitala Banke sastoji se od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasniku, a koji uključuje akcijski kapital, rezerve, kao i neraspoređenu dobit.

Racio ukupne zaduženosti prema kapitalu

Pokazatelji zaduženosti Banke sa stanjem na kraju godine bili su sljedeći:

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Ukupna zaduženost	-	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	721.431	913.004
Neto zaduženost	(721.431)	(913.004)
Kapital	11.558.029	11.208.707
Racio ukupnog dugovanja prema kapitalu	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Zaduženost Banke bi trebalo da se odnosi na dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze (kredite) kojih Banka nema na dan 31. decembra 2023. godine.

Kapital uključuje akcijski kapital, rezerve i neraspoređenu dobit.

Kategorije finansijskih instrumenata su prikazane u narednoj tabeli:

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Finansijska imovina		
Kratkoročni depoziti	300.000	300.000
Potraživanja	7.324.016	6.689.387
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	721.431	913.004
	8.345.447	7.902.391
Finansijske obaveze	915.430	69.171

31. Poreski propisi

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze). zajedno sa drugim porezima. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banka može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala.

32. Sudski sporovi

Vrijednost sporova koji su pokrenuti protiv Banke iznosi 592.080 KM. Od navedenog iznosa, sporovi u kojima se Banka pojavljuje kao jedina tužena strana iznose 28.080 KM (radni spor), dok vrijednost sporova u kojima se pored Banke pojavljuju i druge strane kao tužena strana iznosi 564.000 KM.

Rukovodstvo Banke je vršilo procjenu izvjesnosti pokrenutih sporova protiv Banke i utvrdilo da ne postoje takve naznake koje bi ukazivale na to da po osnovu navedenih sporova Banka može biti izložena štetnim događajima u narednom periodu. Usljed navedenog, priloženi finansijski izvještaji ne sadrže rezervisanja po navedenom osnovu.

Takođe, Vlada Republike Srpske je dana 28. januara 2009. godine, donijela Odluku o preuzimanju poslova Direkcije za privatizaciju od strane Banke, po kojoj sve eventualne obaveze Direkcije za privatizaciju preuzima Republika Srpska, zastupana po Pravobranilaštvu Republike Srpske.

Rukovodstvo Banke smatra da na osnovu navedene Odluke Banka neće biti izložena dodatnim negativnim efektima eventualnih sudskih sporova u narednom periodu.

Takođe, u vezi sporova gdje je Banka jedina tužena strana, rukovodstvo Banke je procijenilo da po istim ne mogu nastati obaveze za Banku, jer su tužbeni zahtjevi u cijelosti neosnovani.

33. Događaji nakon datuma izvještavanja

Uticaj rata u Ukrajini na poslovanje Banke narednom periodu nije moguće pouzdano procijeniti.

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtjeva prema odredbama MRS 10 “Događaji nakon dana bilansa”.

"Investiciono - razvojna banka Republike Srpske" a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023.
godine

34. Devizni kursevi

Srednji kursevi za devize, utvrđeni po kursu Centralne banke BiH, primijenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u Konvertibilne marke, za pojedine glavne valute su bili sljedeći:

	31.12.2023.	31.12.2022.
	u KM	u KM
EUR	1,95583	1,95583
RSD	1,6691	1,6670

